

KİTAP TAHLİLİ

Leman BAKLA

Uzman Kütüphaneci

Hukuk dalında, 1959-1968 yılları arasında yayımlanmış olan eser ve makalelere ait bibliyografyalar, muhtelif yıllarda, dört ayrı cilt halinde Hukuk Fakültesince yayımlanmıştır.

Bibliyografyalar, kaynak kitaplardır. Ve hangi bilim dalında hazırlanmış olurlarsa olsunlar araştırmacının ilk baş vuracağı eserlerdir. Bhusus özel bir konuda hazırlanmış olan bibliyografyalar, o dalda araştırma yapacakların en büyük yardımcılarıdır. Bibliyografyaların hazırlanmasında amaç, araştırmacının işini kolaylaştırmaktır. Bu nedenle de bu çeşit eserler, bir takım kurallara uyularak hazırlanır.

Burada ele aldığımız bibliyografya, 1966-1967-1968 yılları hukuk yayınlarını kapsıyan ve Assis. Erdener Yurtcan tarafından hazırlanıp Hukuk Fakültesinin 355 seri numarası ile yayımlanmış olan cilttir.

Yazar, eserini hazırlarken, daha önce başka yazarlar tarafından hazırlanmış olan ciltleri örnek almış ve aynı esasa sadık kalmış. Diğer ciltlerde olduğu gibi, önce topladığı malzemeyi konularına göre bölmüş fakat; konular içinde ikinci bir tasnifi gereksiz bulmuş olmalı ki; aynı konu başlığı altındaki malzeme gelişigüzel bir sıra ile yazılmış, Örnek,

Hukuk Sosyolojisi konu başlığı altında,

Prof. S. Dönmezer'in "Sosyoloji Dersleri" adlı eserinin 1966 yılı baskısı 528 no. da, 1968 yılı baskısı ise 574 No. da gösterilmiş.

Hatta çok ciltli eserlerin her cildine ayrı bir sıra numarası verilmiş, Örnekler;

1767 — Dönmezer, S. - S. Erman : Nazarî ve tatbiki ceza hukuku.
1.cilt. 4. bs. 1967

- 1772 — Dönmezer, S. - S. Erman : Nazari ve tatbiki ceza hukuku. 3. cilt. 4. bs. 1966
- 1135 — Aldıkaçtı, O. : Anayasa hukukumuzun gelişmesi ve 1961 Anayasası. 1. cilt. 1966.
- 1138 — Aldıkaçtı, O. : Anayasa hukukumuzun gelişmesi ve 1961 Anayasası. 2. cilt. 1966

Oysa, bir eserin, kaç cilt olursa olsun bir bibliyografik künye içinde tanıtılması ve bir sıra numarası alması gerekirdi. Yazar, aynı esere ait çeşitli ciltleri dahi alt alta koymayı düşünmemiş. Kısacası, konularına göre ayrılmış olan malzeme (bu hususun etüdünü hukukçulara bırakıyoruz) hiçbir kurala uyulmadan alt alta konulmuş ve bu sebeple de arama güçleşmiş.

Eserlerin bibliyografik künyeleri tanıtılırken de, kitabın üzerinde olduğu gibi, yazarların küçük adları veya akademik titr'leri başa alınarak yazılmış. Bugün artık dünyanın her yerinde olduğu gibi bizde de eserlerin künyeleri, yazarların soyadları başa alınarak yazılmaktadır. Sayın yazar, başka bibliyografyaları, ansiklopedileri, katalogları karıştıracak olurlarsa bize hak vereceklerdir. Eğer her konu başlığı altında toplanmış olan malzeme, yazarlarının soyadlarına göre alfabetik olarak sıralanmış olsa idi (ki bu zor bir iş değildir) hem aynı yazara ait eser veya makaleleri birarada görmek, hem de neyin nerede bulunabileceğini tahmin etmek çok daha kolay olacaktı.

Eserde bibliyografik künyelere 1'den başlamak üzere sıra numarası verilmiş ve dizinlerden o numaralara atıflar yapılmıştır. Fakat, çok ciltli eserlerin her cildine ayrı bir sıra numarası verildiği ve bir kaç konu başlığı altında gösterilmesi gereken aynı eser veya makaleye her defasında ayrı bir sıra numarası verildiği için eserin sonunda bulduğumuz 3324 rakamı bize hakiki künye sayısını vermemektedir.

Eserin sonunda verilen dizinler alfabetik sıraya konulmak istenmişse de baştan başa hatalıdır. Ve dizinlerden künyelere yapılan atıflarda da işaret edilen eserler bulunamamaktadır. Örneğin;

Dizinde:

Göze, A. 405 gösterilmiş

Metinde 405 numarada Dr. A. Güriz'in "Avrupa'da reform hareketi ve mülkiyet düzeni" adlı makalesini buluyoruz. Öte yandan, metin içinde numara verilmiş bazı makale ve eserlerin yazarlarını dizinde bu-

lamıyoruz. Örnek; 903 ve 2751 numaralarda Berin C. Altuğ'un makalesi olduğu halde dizinde bu ara rastlamıyoruz. Veya verilen numaralar eksik. Örnek; Dizinde, Dönmezer adı altında yapılan atıflarda 1772 ve 2569 numaralar yazılmamış. Daha böyle pek çok örnek verebiliriz. Bibliyografyalarda bilhassa atıflar yapılırken ve dizinler hazırlanırken çok titizlik gösterilmesi gerekir zira okuyucu işaret edilen yerde aradığını bulamazsa o kaynağa güveni kalmaz.

Sayın yazarın tarafımızca hazırlanan "İstanbul Üniversitesi Yayınları Bibliyografyası" nı da görmemiş olduğunu sanıyorum. Zira adı geçen bibliyografyanın 1966, 1967 ve 1968 yılları yayınlarına ait olan ciltlerinin, Hukuk Fakültesi yayınları bölümünde gösterdiğimiz pek çok Fakülte yayını, Türk Hukuk Bibliyografyası'nda göremedik. Örneğin 1968 yılında Hukuk Fakültesince yayımlanan eserlerden 26 sı Erdener'in bibliyografyasında yer almıyor. Şu halde yazar kendi Fakültesinin yayınlarını bile lâıyıkı veçhile takip edemiyor demektir.

Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz ki; eser, belli bibliyografya kurallarına göre hazırlanmadığı gibi çok eksik ve hatalıdır da. Yani bir kaynak eser olmaktan uzaktır. Bundan sonra sayın öğretim yardımcılarının bu tip çalışmalar yaparken, Edebiyat Fakültesi bünyesinde bulunan Kütüphanecilik Enstitüsü'nden yararlanacaklarını umarım.